

Η ομορφιά του Κύκνου δεν αρκούσε για να συγκρατήσει κοντά του όλους τους νέους που τον ποθούσαν. Γιος του Απόλλωνα, ζούσε στην Αιτωλία και φερόταν με ξιπασιά και σκληρότητα στους γύρω του. Οι άλλοι δεν τον ανέχονταν πια κι έφευγαν μακριά του. Μόνο ένας, ο Φύλιος, στάθηκε στο πλάι του, εκλιπαρώντας την εύνοιά του. Θα έκανε, έλεγε, ό,τι του ζητούσε για να του αποδείξει την αγάπη του. Ο Κύκνος θέλησε έμπρακτες αποδείξεις.

Όταν ένα λιοντάρι φάνηκε απειλητικό στα μέρη τους, ο Κύκνος ζήτησε από τον Φύλιο να του το φέρει νεκρό, χωρίς να έχει χρησιμοποιήσει όπλα. Ο Φύλιος δεν πτοήθηκε. Έφαγε και ήπια του σκασμού και βγήκε στην εξοχή, να συναντηθεί με το θηρίο. Ξαφνικά, το λιοντάρι του βγήκε μπροστά, πεινασμένο. Ο Φύλιος έβγαλε ό,τι είχε φάει και το θηρίο χίμηξε στην τροφή. Όμως, τα όσα ο Φύλιος είχε καταβροχθίσει, ήταν βουτηγμένα στο κρασί που είχε πιει. Το λιοντάρι μέθυσε, ζαλίστηκε, έπεσε σε βαθύ λήθαργο. Έτσι κοιμισμένο που ήταν, ο Φύλιος δεν δυσκολεύτηκε να το πνίξει με λαβή γύρω από τον λαιμό του. Νεκρό, το έσυρε στα πόδια του Κύκνου.

Ο Κύκνος δεν αρκέστηκε σ' αυτό. Ζήτησε από τον Φύλιο να του πάει ζωντανούς δυο από τους γύπες που έβριθαν στην περιοχή. Αυτή τη φορά, ο Φύλιος τα χρειάστηκε. Καθόταν σκεπτικός, μάταια προσπαθώντας να βρει ένα τρόπο να πιάσει τους γύπες, όταν ένας αετός ξετρύπωσε ένα λαγό, τον σήκωσε πολύ ψηλά και, όπως οι αετοί συνηθίζουν, τον άφησε να πέσει και να σκοτωθεί, ώστε να μπορεί να τον φάει με την ησυχία του. Ο λαγός έσκασε μισοπεθαμένος μπροστά στα πόδια του Φύλιου. Αμέσως αυτός κατέβασε ιδέα λαμπρή. Ξέσκισε τον λαγό, αλείφθηκε με το αίμα του, άφησε τις σάρκες του να τις φάει ο αετός και ο ίδιος ξάπλωσε, κάνοντας πως είναι νεκρός. Οδηγημένοι από το αίμα του λαγού, οι γύπες όρμησαν στον Φύλιο. Πετάχτηκε όρθιος αυτός και πρόλαβε να αρπάξει δυο από τα πόδια. Τους πήγε στον Κύκνο ζωντανούς, όπως εκείνος είχε ζητήσει.

Σαν άλλος Ευρυσθέας που τυραννούσε τον Ηρακλή ζητώντας του να πραγματοποιήσει τον ένα μετά τον άλλο τους άθλους του, ο Κύκνος ζήτησε από τον Φύλιο και τρίτο κατόρθωμα. Να σύρει ζωντανό ως τον βωμό του Δία ένα ταύρο. Ο Φύλιος έπεσε σε απελπισία. Ζήτησε από τον Ηρακλή να τον βοηθήσει. Σχεδόν αμέσως, στην περιοχή φάνηκαν δυο ταύροι και μια αγελαδίτσα. Οι ταύροι την είδαν. Ξέσπασε άγριος καβγάς ανάμεσά τους για το ποιος θα αποκτούσε την εύνοιά της. Μετά από πολλή ώρα, ανίκητοι κι οι δυο αλλά φανερά εξαντλημένοι, βρίσκονταν ξαπλωμένοι στη γη. Ο Φύλιος άρπαξε τον ένα από το πόδι και τον έσυρε ως τον βωμό. Τον θυσίασε στον Ηρακλή που τον βοήθησε.

Ο Κύκνος δεν είχε άλλο να ζητήσει. «Από τον θυμό του, έπεσε στην λίμνη Κωνώπη θέλοντας να πνιγεί», λένε ο Οβίδιος και ο Αντωνίνος Λιβεράλης. Ο πατέρας του, ο θεός Απόλλωνας, έγκαιρα τον μεταμόρφωσε σε κύκνο. Την λίμνη την είπαν Κυκνειή. Στα ήρεμα νερά της πλέουν δεκάδες κύκνοι.

(τελευταία επεξεργασία, 9 Ιουλίου 2021)